

בש"פ 3118/21 - מדינת ישראל נגד פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 3118/21

לפני: כבוד השופט י' עמית

העוררת: מדינת ישראל

נגד

המשיב: פלוני

בקשת רשות ערר על החלטת בית המשפט המחוזי
מרכז בתיק עת"מ 64726-04-21 שניתנה ביום
4.5.2021 על ידי כבוד השופטת א' פינק

בשם העוררת: עו"ד נעימה חנאווי-כראם
בשם המשיב: עו"ד דגנית משעלי

החלטה

בקשת רשות לערור על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטת א' פינק) בעמ"ת 64726-04-21 מיום 4.5.2021, במסגרתה קיבל בית המשפט את עררו של המשיב על החלטת בית משפט השלום בראשון לציון (כב' השופטת ק' וקסלר) במ"ת 58899-04-21 מיום 29.4.2021, והורה על שחרורו למעצר בית.

רקע ותמצית העובדות הצריכות לעניין

1. ביום 19.4.2021 המשיב נעצר בעקבות תלונה על איומים וגרימת נזק, בנסיבות שיפורטו להלן, ולמחרת היום הובא לבית משפט השלום ונתבקשה הארכת מעצרו בחמישה ימים. בית משפט השלום (כב' השופט ט' ענר) הורה על שחרורו של המשיב למעצר בית מלא בפיקוח למשך חמישה ימים בעיר באר יעקב וכן על הרחקה מבת זוגו לשעבר (להלן: המתלוננת) ומבני משפחתה למרחק שלא יפחת מ-500 מטרים למשך 30 יום. בית המשפט נימק את החלטתו, בין היתר, בכך ש"על פי הוראות הדין, מעצר שלפני הגשת כתב אישום נועד לצורכי חקירה בלבד. השאלה הטעונה הכרעה היא האם מעצרו של החשוד חיוני ונדרש לצרכי החקירה" (ההדגשה הוספה - י"ע). בהמשך, קבע בית המשפט כי "[...] עיון ברשימת פעולות החקירה הנדרשות אשר הוצגה לפני וסומנה במ/1 מעלה כי מדובר בפעולות חקירה שניתן

עמוד 1

למנוע את שיבושן באמצעות קביעת תנאי שחרור וחלופת מעצר מתאימה" (מ"י-21-04-39229).

2. בחלוף חמישה ימים ביקשה המשטרה להאריך את מעצר הבית של המשיב בחמישה ימים נוספים. בהחלטתו מיום 25.4.2021, הורה בית משפט השלום על הארכת מעצר הבית של המשיב ביומיים נוספים, אך ללא פיקוח, משלא נטען שהמשיב הפר את תנאי השחרור בתקופת הפיקוח, וזאת על מנת "לאפשר ליחידה החוקרת עוד פרק זמן קצר להשלמת פעולות החקירה הנדרשות בעוד החשוד ממשיך לשהות במעצר בית".

3. בתום היומיים, ביום 27.4.2021, הוגש כתב אישום נגד המשיב הכולל שבעה אישומים המייחסים לו עבירות של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש - עבירה לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); ניסיון לתקיפת בת זוג - עבירה לפי סעיף 382(ב) יחד עם סעיף 25 לחוק; חבלה במזיד ברכב - עבירה לפי סעיף 413 לחוק; ואיומים (ריבוי עבירות) - עבירה לפי סעיף 192 לחוק.

4. על פי המתואר בכתב האישום, כחצי שנה עובר להגשתו, המתלוננת נפרדה מהמשיב בניגוד לרצונו ועל רקע חשדו כי היא בוגדת בו. השניים היו בני זוג במשך 7 שנים, ולהם שתי בנות קטינות (להלן: הקטינות). במועדים הרלוונטיים לכתב האישום, המתלוננת התגוררה בבית אמה שברחובות (להלן: בית המתלוננת); והמשיב התגורר בדירה נפרדת בשכונה סמוכה (להלן: בית המשיב).

על פי האישום הראשון, ביום 16.4.2021, אחותה של המתלוננת (להלן: רותי) החנתה את רכבה בסמוך לבית המתלוננת. במועד שאינו ידוע במדויק למבקשת, אך בין יום 16.4.2021 ליום 18.4.2021, הגיע המשיב לבית המתלוננת וחתך את שני הצמיגים האחוריים של רכבה של רותי. בהמשך, המשיב שלח הודעת טקסט למתלוננת בה כתב, בין היתר, "[...] אמרת את שלך ואני יעשה את שלי... אני אומר לך שאחרי שיקרה משהו את תצטערי שלא עשיתי את זה". בהמשך היום, בעת שהמתלוננת והקטינות שהו בגן משחקים הסמוך לבית המתלוננת, הגיע המשיב למקום ואמר למתלוננת: "את ממשיכה להתעלם ואין בעיה, בפעם הבאה החתכים האלה לא יהיו על הגלגלים, הם יהיו על הגוף שלך". לאחר מכן המשיב עזב את המקום.

האישום השני והשלישי מתארים כיצד המשיב, במועדים שונים במהלך החודשים שקדמו ליום 18.4.2021, איים לפגוע במתלוננת, בין היתר, כאשר אמר לה: "אני אשרוף לך את הפנים, תהיי שונה קצת לילדות, אני אשחט אותך".

על פי האישום הרביעי, ביום 7.6.2020 בסמוך לשעה 4:00, עת ישנו המתלוננת והקטינות בבית המשיב, המשיב העיר את המתלוננת על רקע רצונו לקיים עמה יחסי אישות. כאשר המתלוננת השיבה כי היא עייפה, המשיב הזיז וניער אותה בחוזקה. כתוצאה מכך, המתלוננת ניסתה להעיר את הקטינות כדי לעזוב את הבית אלא שאז הנאשם הכה את המתלוננת בעיניה הימנית באמצעות מכת אגרוף. כתוצאה ממעשיו של המשיב, נגרמה למתלוננת המטומה פריאורביטלית וחתך עפעף תחתון עמוק והיא נזקקה לחמישה תפרים.

על פי האישום החמישי, בחודשים שקדמו ליום 18.4.2021, במספר הזדמנויות שונות, המשיב אמר למתלוננת כי ישרוף את הרכב של רותי ואת בית המתלוננת. בתגובה, המתלוננת השיבה כי במידה ויעשה כן היא תגיש תלונה במשטרה. המשיב ענה כי אם המתלוננת או אמה יגישו נגדו תלונה במשטרה, הוא ירדוף אותן לכל החיים כדי להתנקם

בהן. בהמשך לדברים אלו, במועד שאינו ידוע במדויק, המשיב שלח למתלוננת תמונה של "בקבוק קולה" עם נוזל שקוף, וכתב תחת התמונה: "אני כבר מוכן... מה איתך? את באה או שאני יעשה את זה? אל תשחקי איתי אני אומר לך". בנוסף, בתקופה זו המשיב שלח למתלוננת הודעות מאיימות נוספות (בין אם בטקסט ובין אם בהודעה קולית), כגון: "אני מבטיח לך שמחר את תפחדי לראות אותי... [...]. את הולכת להצטער על זה בגלל נצ' מזדיין..."; ו-"[...] כוס אמא שלך יא בת שרמוטה [...] אני אומר לך אני אתלה אותך בסוף"; ו-"אל תנסי להוציא אותי מדעתי, אני אומר לך [...] כי אני אומר לך זה לא יגמר טוב... תנסי אותי"; ו-"את יודעת שאת לבד ושאת הולכת לעבודה את יודעת מה הסיכוי שדברים כאלה יכולים לקרות.. אני אומר לך כדאי לך לשמור על הפה שלך, כל מילה איתי תחשבי פעמיים לפני שאת אומרת לי משהו, אני מבטיח לך כי אם תמשיכי ככה כמו שעשית עכשיו הפרצופים האלה, אשחט אותך ככה בפנים שלי, אני אומר לך את תראי מה יקרה, הפעם אני לא מדבר לא מאיים אני אומר זה יקרה, תנסי, מפה זה כבר שלך, אני אומר לך וכדאי לך להיזהר ממני"; ו-"... היום שתלכי לעבודה נפגש אני אומר לך... את מנסה ליד הבנות להוציא אותי מניאק... הכל בגללך יא חתיכת שרמוטה את מדברת אלי ככה, אין בעיה..."; ו-"אם אני אהיה שם ואת בכלל תדברי אלי ככה [...] אני אומר לך אני יבוא לפה במיוחד רק כדי לעשות לך משהו אז אל תנסי אותי, אל תנסי אותי כי את יודעת למה אני מסוגל, אז תיזהרי בשבילך ורק בשבילך"; ו-"[...] תעני בבקשה כי אם לא אני יעלה אליך הביתה, אני מבטיח לך שאת תצטערי על זה יחתיכת זונה, אני לא ילך עד שאת תסבלי".

על פי האישום השישי, כשלוש וחצי שנים עובר ליום 18.4.2021, עת הייתה המתלוננת בהריון, המשיב נטל מספריים לידיו ואמר לה שאינו מעוניין בהריון. המתלוננת השיבה כי היא כבר בחודש מתקדם ואינה יכולה להפיל את העובר. בתגובה, המשיב אמר: "אז אני אעשה לך הפלה", תוך שהוא מניף את המספריים לכיוון בטנה של המתלוננת. בהמשך, המשיב השליך מגהץ אל עבר המתלוננת, אך המגהץ לא פגע בה.

על פי האישום השביעי, כשנה עובר ליום 18.4.2021 ובזמן שהמשיב והמתלוננת היו פרודים, המתלוננת נפגשה עם אחר שזהותו אינה ידועה. כשהמתלוננת הגיעה חזרה לביתה, המשיב המתין לה מחוץ לבניין כשהוא אוחז בחפץ הנחזה לסכין. משראתה המתלוננת את המשיב היא צרחה, ולמשמע הצרחה רותי פתחה את דלת הבית, והמשיב ברח.

5. לצד כתב האישום, הגישה המבקשת בקשה לעצור את המשיב עד לתום ההליכים בעניינו, במסגרתה נטען כי יש ראיות לכאורה להוכחת אשמתו; כי כנגד המשיב קמה עילת מעצר בדמות של מסוכנות, מכוח סעיף 21(א)(1)(ג)(5) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים); וכן עילת מעצר בדמות של אפשרות ממשית לשיבוש הליכי משפט והשפעה על עדים, מכוח סעיף 21(א)(1)(א) לחוק המעצרים. עוד צוין כי למשיב שתי הרשעות קודמות מהשנים 2013-2015 בגין עבירות של שימוש בכוח או באיומים למנוע מעצר, איומים, הפרעה לשוטר, תקיפה סתם על ידי שניים או יותר, דרישת נכס באיומים, תקיפה סתם (2 עבירות), תקיפה הגורמת לחבלה של ממש והפרת הוראה חוקית; כי בגין הרשעות אלו המשיב ריצה עונשי מאסר לתקופות של 5 חודשים ו-12 חודשים; כי כנגד המשיב תלוי ועומד כתב אישום נוסף בבית משפט השלום ברחובות (ת"פ 34049-01-21) (להלן: כתב האישום הנוסף) בגין עבירות של חבלה במזיד ברכב והחזקת סכין ואיומים, וזאת בשל אירוע מיום 6.6.2020 שבו המשיב, בעודו תחת השפעת אלכוהול, איים על אישה שאינו מכיר כשהוא אוחז בסכין; חתך את צמיג רכבה עם הסכין; ואף איים על שוטרים. על כן, בשורה התחתונה, המבקשת טענה כי התנאים המגבילים שבהם שווה המשיב אינם הולמים את מסוכנותו, ואין בהם כדי לאיינה.

6. בהחלטתו מיום 27.4.2021 קבע בית משפט השלום (כב' השופטת ק' וקסלר) כי הדיון בעניין בקשת המבקשת לעצור את המשיב עד לתום ההליכים ידחה ליום 29.4.2021 כדי לאפשר לבאת כוחו לעיין בחומר הראיות, וכי בשלב זה

יוחזר הפיקוח על המשיב בעת שהוא במעצר בית.

7. בדיון שנערך ביום 29.4.2021 באת כוח המשיב הסכימה לקיומן של ראיות לכאורה; והציעה כי המשיב ימשיך לשהות במעצר בית בפיקוח בבית אחותו (להלן: בית האחות). בהחלטתו מאותו היום, הורה בית משפט השלום על מעצרו של המשיב מאחורי סורג ובריש עד למתן החלטה אחרת; וכן על הכנת תסקיר מעצר בעניינו. נקבע, בין היתר, כי הגם שהמשיב שוהה במעצר בית מזה כעשרה ימים, ומבלי שנעלמה מעיני בית המשפט ההלכה בבש"פ 8015/09 קוניוף נ' מדינת ישראל (20.10.2009) (להלן: הלכת קוניוף), הרי שהעבירות המיוחסות לו בכתב האישום מקימות עילת מעצר סטוטורית ומצביעות על מסוכנות של ממש שאין בחלופת המעצר המוצעת כדי לאיינה. זאת, הן מאחר שהמפקחים המוצעים אינם ערוכים למשימת הפיקוח והן לאור הקרבה הגאוגרפית שבין בית האחות לבין בית המתלוננת.

8. על החלטה זו המשיב הגיש ערר לבית המשפט המחוזי. בהחלטתו מיום 4.5.2021, בית המשפט המחוזי (כב' השופטת א' פינק) קיבל את עררו של המשיב והורה על שחרורו למעצר בית מלא בבית אחותו בפיקוחם של בני משפחתו. נקבע, בין היתר, כי שגה בית משפט השלום עת הורה על מעצרו של המשיב, לאחר שכבר שוחרר ממעצר, מבלי שהצביע על נסיבות חריגות או נימוקים אחרים כבדי משקל, בהתאם לכללים שנקבעו בהלכת קוניוף ביחס למי שכבר שוחרר ממעצר; כי לא ניתן להצדיק את מעצרו של המשיב אך בסברה כי החלטת בית משפט השלום שניתנה בשלב מעצר הימים הייתה שגויה; וכי בהחלטתו מיום 27.4.2021 הורה בית משפט השלום כי המשיב יוותר באותם תנאים מגבילים עליהם הורה בית המשפט בשלב מעצר הימים, כך שההחלטה על מעצרו מאחורי סורג ובריש היא בבחינת שינוי מצבו, מבלי שהובא כל מידע חדש בפני בית המשפט. עוד נקבע כי אף שנשקפת מהמשיב מסוכנות, ניתן לאיין אותה באמצעות החלופה המוצעת, ועל ידי המפקחים שנמצאו כערוכים למשימת הפיקוח.

יוער כי בהמשך היום, לבקשת המבקשת, בית המשפט המחוזי הורה על עיכוב ביצוע החלטתו למשך 48 שעות.

9. על החלטת בית המשפט המחוזי לשחרר את המשיב למעצר בית נסבה בקשת רשות הערר שבפני, שבה נטען, בתמצית שבתמצית, כי מסוכנותו של המשיב היא כזו שאין בעובדה ששוחרר ממעצר ימים, כדי להצדיק את שחרורו.

מנגד, נטען על ידי המשיב, בין היתר, כי המקרה דנן אינו מאותם מקרים חריגים המצדיקים דיון ב"גלגול שלישי"; כי המתלוננת אינה מרגישה מאוימת מהמשיב; כי המתלוננת אמרה שאינה מעוניינת במעצרו של המשיב; כי אמירותיו של המשיב, המפורטות מעלה, הן בגדר "סגנון דיבור" בין הצדדים ואינן באמת גורמות למתלוננת לפחד; וכי המתלוננת הגישה תלונה אך בשל ניקוב הצמיגים ברכב של רותי, ולא מתוך תחושת איום. ועיקרו של דבר, שהמשיב שוחרר למעצר בית, ואף שהה במעצר בית ללא פיקוח, מבלי שהפך את תנאי מעצר הבית, מה שמוכיח כי אינו מסוכן.

דיון והכרעה

10. לאחר שעיינתי בבקשה ושמעתי טיעוני הצדדים, באתי לכלל מסקנה כי דין בקשת רשות הערר להתקבל, ובהמשך לכך, כי דין הערר להתקבל. על כן, המבקשת תיקרא מעתה ואילך "העוררת".

11. אפתח בהערה בענייני ניסוח.

המשיב הובא על ידי המשטרה לבית משפט השלום ביום 20.4.2019 על מנת להאריך את מעצרו, מה שמכונה בעגה המקצועית "מעצר ימים", שעליו חולש סעיף 13 לחוק המעצרים. סעיף 13(א) לחוק המעצרים מונה שלוש עילות מעצר והן: שיבוש הליכי חקירה ומשפט; מסוכנות; וצרכי חקירה. בית משפט השלום ציין בהחלטתו כי "על פי הוראות הדין, מעצר שלפני הגשת כתב אישום נועד לצרכי חקירה בלבד. השאלה הטעונה הכרעה היא האם מעצרו של החשוד חיוני ונדרש לצרכי החקירה" (ההדגשה הוספה - י"ע). ניסוח הדברים עלול לעורר את הרושם כי בית משפט השלום בחן את בקשת המעצר באספקלריה של צרכי החקירה בלבד, ולא באספקלריה של שתי עילות המעצר האחרות, שלא נזכרו כלל בהחלטתו.

ודוק: ברי כי עילות המעצר על פי סעיף 13 מוכרות היטב לבית משפט קמא ולכל העוסק בתחום. כמו כן, ברי כי עילות השיבוש והמסוכנות מתקיימות תחת "הצל" של הליכי חקירה שמתקיימים במקביל, שהרי הליכי החקירה הם הסיבה שאדם שנעצר הופך לחשוד. לכן, הלכה למעשה צדק בית משפט קמא, משנתכוון לומר כי מעצר לפני הגשת כתב אישום נעשה בהתקיים חקירה או לשם ביצוע חקירה בעקבות חשד לעבירה. עם זאת, ראוי לדייק בניסוח הדברים, ולהבחין בין החקירה שנועדה לברר את החשד, לבין עילות המעצר, שלא יסבור הקורא שנעלמו הדברים מעיני בית המשפט.

עוד אציין כי העוררת אישרה כי בשלב זה שגתה המשטרה כשלא הגישה ערר על החלטת בית משפט השלום לשחרר את המשיב למעצר בית.

משהוגש כתב אישום והמשיב הובא בפני בית משפט השלום, בחן בית משפט השלום את בקשת המעצר באספקלריה של עילות המסוכנות ושיבוש הליכי משפט, בהתאם להוראות סעיף 21 לחוק המעצרים, ובנקודה זו אנו מגיעים להלכת קוניוף ולהשלכותיה על המקרה דנן.

12. אכן, כלל הוא כי "לאבנקליוורהבית המשפט על מעצרו של הנאשם שכבר שוחרר ממעצר" (עניין קוניוף, בפסקה 28). ואולם, ישנם מקרים שבהם ניתן ואף צריך לסטות מכלל זה - על פי רוב, הדבר יעשה כאשר הפר הנאשם את תנאי שחרורו; כאשר ניתן להצביע על שינוי נסיבות; או במקרים חריגים אחרים, ובין היתר, כאשר נשקפת מהנאשם מסוכנות קונקרטי (שם, בפסקאות 28-29). יפים לענייננו הדברים הבאים בהחלטתה של השופטת ד' ברק-ארזבבש"פ 5935/15 פלוני' מדינת ישראל, בפסקה 18 (7.9.2015):

"אולם, עמדה בסיסית זו כפופה תמיד לבחינת הנסיבות, ובהקשר זה יש טעם בטענת המדינה כי מסוכנות קונקרטית שעולה בעניינו של החשוד היא טעם טוב לחרוג מכלל זה. כך נקבע כבר בעניין קוניוף עצמו (שם, בפסקה 26), וכך למעשה פסק בית משפט זה גם במקרים שנסיונותיהם חייבו זאת (ראו: בש"פ 2704/10 ביטון נ' מדינת ישראל, פסקאות 8-7 (9.4.2010); בש"פ 8425/12 אבו ג'יד נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (21.11.2012))."

וכפי שנזדמן לי לומר:

"אין משמעות הדבר כי 'כל אימת שחשוד לא נעצר בשלב מעצר הימים, לא ניתן לעצרו או להטיל עליו תנאים מגבילים לאחר שהוגש כתב אישום' (בש"פ 7813/20 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 5 (12.11.2020))" (בש"פ 8072/20 דהאן נ' מדינת ישראל) (24.11.2020)).

בית המשפט המחוזי ציין בהחלטתו כי "אין מחלוקת כי נשקפת מסוכנות מהמשיב [...] על המסוכנות ניתן ללמוד מהשילוב בין העבירות החמורות המיוחסות לו בכתב האישום שהוגש ובין עברו הפלילי. בה בעת, לא ניתן גם להתעלם מהעובדה שהוא היה משוחרר במשך ימים לא מעטים ובחלק מהימים אף ללא פיקוח ולא נטען להפרה של התנאים" (הדגשה הוספה- י"ע). אכן, כמו בכל החלטת מעצר, ענייננו באיזונים בין חזקת החפות והזכות לחירות לבין עילות המעצר. אך מקום שבו אין חולק על מסוכנותו הקונקרטית של המשיב כלפי המתלוננת, שמא גם כלפי אחותה, אני סבור כי יש לתת לכך משקל מוגבר יותר מלעובדה שהמשיב היה משוחרר מספר ימים טרם הגשת כתב האישום. כאשר במסוכנות קונקרטית עסקינן, אין מנציחים טעות בטעות.

ודוק: בית משפט השלום הורה על מעצרו של המשיב עד לקבלת תסקיר בעניינו. לדידי, הדבר מתחייב בהינתן טיב העבירות שבהן המשיב מואשם וכמות הפעמים שבהן המשיב איים "לשחוט" את המתלוננת; בהינתן שכתב האישום אינו מייחס למשיב אירוע בודד וחריג אלא התנהגות אלימה, הן מילולית והן פיסית, שדומה שהפכה עבורו לעניין שבשגרה; בהינתן שהאירועים המיוחסים למשיב מתפרסים על פני זמן רב, כאשר האירועים האחרונים אירעו אך זה לא מכבר; בהינתן כי לאחרונה המשיב הסלים את התנהגותו, ולכאורה חתר את הצמיגים ברכבה של אחותה של המתלוננת; ובהינתן כתב האישום הנוסף, המייחס למשיב התנהגות אלימה וחסרת גבולות כלפי אישה שלא הכיר ואף כלפי שוטרים; ובהינתן עברו הפלילי של המשיב, המלמד אף הוא על אימפולסיביות והתנהגות פורצת גבולות. בהינתן כל אלה, אני סבור כי מהמשיב נשקפת מסוכנות ממשית כלפי המתלוננת. לכך, יש להוסיף את העובדה שכבר בשלב התחלתי זה של ההליך, ביקשה המתלוננת לחזור בה מתלוננתה, מה שעלול בנסיבות המקרה דנן להקים חשש לשיבוש הליכי משפט. על כן, נחה דעתי כי המקרה דנן נמנה עם אותם מקרים חריגים אשר מצדיקים לסטות מהכלל שנקבע בהלכת קוניוף.

13. אשר על כן, דין הערר להתקבל, במובן זה שהחלטת בית המשפט המחוזי מיום 4.5.2021 מבוטלת, וכי בהתאם להחלטת בית משפט השלום מיום 29.4.2021, מעצרו של המשיב מוארך עד למתן החלטה אחרת. לאחר קבלת תסקיר המעצר בעניינו של המשיב, בית משפט השלום יפעל כחוקמתו, ואיני מביע עמדה כלשהי לגופה של החלטה לכשתינתן.

ניתנה היום, א' בסיון התשפ"א (12.5.2021).

ש ו פ ט